

ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ДЕМОКРАТІЇ

Ткачова А.О., МВ-37

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Нікітіна В.В.
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Вага засобів масової інформації у системі сучасної політичної комунікації на тлі поступового звуження простору їх вільного функціонування в сучасній Україні визначає необхідність пошуку шляхів збереження балансу між свободою ЗМІ та їх певним обмеженням заради суспільних інтересів. Досвід встановлення і підтримки такого балансу демонструють демократичні країни світу.

У всіх розвинених країнах демократії система взаємодії влади та ЗМІ будується на двох основних принципах: принципі максимально можливого невтручання державної влади в питання регулювання їх діяльності та принципі колегіальності органів, що здійснюють таке регулювання. Ці принципи базуються на ідеологічному постулаті про те, що в умовах демократії ЗМІ є не інститутом влади, а інститутом суспільства. Разом з тим, держава володіє вагомими важелями впливу на окремі засоби масової інформації як на комерційні підприємства, що негативно впливає на діяльність ЗМІ як суспільного інституту.

Аналіз досвіду демократичних країн сучасного світу свідчить про можливість держави стимулювати виконання засобами масової інформації суспільно значущих функцій зі збереженням комерційної спрямованості їх діяльності. Опрацювання матеріалів щодо відносин влади і ЗМІ у таких країнах, як Великобританія, Франція, Нідерланди, Швеція, Іспанія, Австрія, Німеччина, Канада, США, Австралія, дає підстави визначити деякі засади державного регулювання діяльності ЗМІ в умовах демократії. Серед них найважливішими є такі:

- регулювання відносин влади і ЗМІ виключно законами;
- підтримка урядом свободи ЗМІ і плюралізму думок відповідно до положень Конституції;
- законодавче закріплення і гарантування захисту від втручання ЗМІ у приватне життя громадян;
- забезпечення реального доступу ЗМІ до урядової інформації;
- прийняття парламентами окремих законів про пресу;
- надання державою податкових та митних пільг ЗМІ.

Реалізація українською владою цих засад у відносинах зі ЗМІ сприятиме підвищенню рівня політичної свідомості громадян України внаслідок отримання ними різнобічної і достовірної інформації.